

РЕШЕНИЕ

№ 25675

гр. София, 28.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в
публично заседание на 14.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **5629** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба на ДРИТАН СИНА, гражданин на А., против Отказ за издаване на виза „D“ № TIA24000213V, обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ, издаден на 07.05.2025 г. на Първи секретар, завеждащ Консулска служба на Република България в [населено място], А..

Изложени са съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ. Същият бил издаден при допуснати съществени процесуални нарушения и в противоречие с материалния закон. Твърди се, че било нарушено правото на лицето на неприкосновен личен живот. Налице били основанията за издаване на виза „D“ съгласно чл. 24, ал. 1, т. 2 ЗЧРБ – осъществяване на търговска дейност в страната по установения ред, в резултат на която са разкрити най-малко 10 работни места на пълно работно време за български граждани, поддържани за срока на пребиваване. Оспорва се твърдението, че жалбоподателят е нарушил трудовото законодателство, като не било ясно кога, къде, при какви обстоятелства е извършено нарушение, кои норми са били нарушени, настъпили ли са вредни последици, с какъв акт е установено нарушение от Инспекцията по труда, наложено ли е административно наказание. Пзовава се на съдебна практика по сходен казус. Моли отказът да бъде отменен, а преписката – върната за ново произнасяне. Претендира разноски.

В открито съдебно заседание жалбоподателят ДРИТАН СИНА, редовно призован, не се явява. Чрез процесуалния си представител поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Единственото основание за неиздаване на виза било предполагаемо нарушение на трудовото законодателство. Решението, което било представено за сведение, показвало друг казус, с подобно основание за отказ. Претендира разноски по списък.

Ответникът Завеждащ консулска служба в Посолството на Република България в Т., Република А., редовно призован, не се явява, не се представлява и не изразява становище по жалбата.

СГП, редовно призована, не изпраща представител и не представя заключение.

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 03.12.2024 г. е подадено от ДРИТАН СИНА, гражданин на А., [дата на раждане], заявление за издаване на виза. Посочва се, че същият е едноличен собственик на капитала и управител на „Никополис Бриджис 2023“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], като дружеството било работодател и канецо дружество/организация. Приложени са за дружеството: удостоверение от Агенция по вписванията; справка за лица със сключени трудови договори с дружеството; договор за наем на недвижим имот; застрахователни полици; договор за управление от 04.10.2024 г., сключен между дружеството и ДРИТАН СИНА, и други.

На 07.05.2025 г. в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, е обективизиран Отказ за издаване на виза „D“ № TIA24000213V на Първи секретар, завеждащ Консулска служба на Република България в [населено място], А.. Основанието за отказа е чл. 10, ал. 1, т. 11 ЗЧРБ – при предишно пребиваване е нарушил трудовото или данъчното законодателство на страната; установено е, че лицето е пребивавало преди в Република България като турист, а при проверка на Инспекцията по труда на строителен обект – автомагистрала, упражнява трудова дейност в нарушение на българското законодателство.

Отказът е връчен на адресата му на 07.05.2025 г.

По делото са приети като писмени доказателства: писмо от 17.03.2025 г. на Директора на ТД „НС“ – Х., ведно от което по отношение на албанския гражданин при проверка на ТД „Инспекция по труда“ Т. бил съставен акт на основание чл. 75, ал. 2 от ЗТМТМ за това, че влиза в Република България на основание неорганизиран туризъм, но е започнал работа на строителен обект на изграждащата се магистрала „Х.“ в района на [населено място] като служител на фирма „АЛБ Инженеринг 2018“ ООД, ЕИК[ЕИК]; становище от 20.12.2024 г. на Началник отдел „Миграция“ СДВР; писмо от 26.06.2025 г. на Директора на дирекция „ПОИД“ към Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, видно от което в Информационната система не се установява по отношение на ДРИТАН СИНА да е съставен АУАН и да е издадено НП за извършено от него нарушение на трудовото законодателство.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта и засегнат неблагоприятно от него, в указания 14-дневен срок съгласно чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 149, ал. 1 АПК.

Не е налице изключение по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, касаещо необжалваемостта по съдебен ред на отказите по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Достатъчно е в случая, че оспорващият е посочил обстоятелства, при наличието на които с отказа за издаване на виза се нарушава упражняването на гарантирани от КЗПЧОС права и свободи, а именно – правото на неприкосновен личен живот съгласно чл. 8, § 1 /така вж. Определение по адм. дело № 2667/2025 г., IV отд. на ВАС, и Решение по адм. дело № № 8373/2024 г., III отд. на ВАС/.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 34, ал. 5

във връзка с ал. 3 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим /заповеди на Министъра на външните работи и Посланика в Посолство на Република България в [населено място], А.; л. 47 – л. 49, л. 51/, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, отказът е обективизиран във формуляр съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. В този формуляр формално се съдържат фактическите и правните основания за издаването на акта, ясна е и волята на органа, който го е издал, съгласно общата разпоредба на чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК. Въпреки това не се съдържат ясни мотиви за постановяване на отказ, като към преписката не са представени никакви доказателства, въз основа на които е формиран този отказ.

В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 11 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато при предишно пребиваване е нарушил трудовото или данъчното законодателство на страната. Мотив за отказа да бъде издадена виза е, че чужденецът пребивавал преди в Република България като турист, но при проверка на Инспекцията по труда на строителен обект – автомагистрала, е упражнявал трудова дейност в нарушение на българското законодателство.

От ответника по спора не е изяснено дали в действителност ДРИТАН СИНА е извършил нарушение на трудовото законодателство на Република България, кога е извършено това нарушение, при какви обстоятелства, настъпили ли са вредни последици и за кого, съставен ли е акт за установяване на твърдяното административно нарушение, ангажирана ли е административнонаказателна отговорност на чужденеца.

С оглед разпределената в съдебното производство доказателствена тежест жалбоподателят, представяйки писмо от 26.06.2025 г. на Директора на дирекция „ПОИД“ към Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, видно от което в Информационната система не се установява по отношение на ДРИТАН СИНА да е съставен АУАН и да е издадено НП за извършено от него нарушение, обори факта, посочен от ответника като обуславящ издаването на оспорения отказ, а именно, че ДРИТАН СИНА е извършил нарушение на трудовото законодателство.

За първи път в хода на съдебното производство е представено писмо от 17.03.2025 г. на Директора на ТД „НС“ – Х., в което се съдържа отрицателно становище за издаване на виза на ДРИТАН СИНА по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавната агенция „Национална сигурност“. Становището е мотивирано с твърдението, че по отношение на албанския гражданин при проверка на ТД „Инспекция по труда“ Т. бил съставен акт на основание чл. 75, ал. 2 от ЗТМТМ за това, че влиза в Република България на основание неорганизиран туризъм, но е започнал работа на строителен обект на изграждащата се магистрала „Х.“ в района на [населено място] като служител на фирма „АЛБ Инженеринг 2018“ ООД, ЕИК[ЕИК]. Неизяснено остава за настоящата инстанция как е преценено, че твърдяното за извършено нарушение на трудовото законодателство представлява заплаха за националната сигурност, която да мотивира ДАНС да даде отрицателно становище в хода на съгласувателната процедура, което да доведе до постановения отказ. Съставеният АУАН по чл. 75, ал. 2 от ЗТМТМ не е приложен по делото, нито ответникът при формиране на отказа е събрал доказателства за соченото за извършено от ДРИТАН СИНА нарушение.

Отделно от това, анализирайки чл. 75, ал. 2 от ЗТМТМ, не се установява в какво качество жалбоподателят е осъществил противоправно деяние по смисъла на чл. 6 ЗАНН - работодател,

длъжностно лице или физическо лице, на местно лице, приело на работа командировани или изпратени работници и служители от държавите - членки на Европейския съюз, или от трети държави /§ 1, т. 12 ДР ЗТМТМ/, в какво се изразява и това противоправно деяние, възприето като нарушение на трудовото законодателство /така вж. Решение по адм. дело № 147/2021 г., IV отд. на ВАС/, по какъв начин и кога противозаконно е попречил на контролните органи да изпълнят служебните си задължения, в какво се изразяват тези служебни задължения, както и какви са правоотношенията между ДРИТАН СИНА и „АЛБ Инженеринг 2018“ ООД, дали албанският гражданин е съдружник или представляващ „АЛБ Инженеринг 2018“ ООД, съответно – дали АУАН безспорно е съставен спрямо чуждия гражданин или спрямо дружеството като негов работодател. Изясняването на тези обстоятелства е от съществено значение предвид вида на визата, за която чужденецът е подал заявление, и основаниято на което той заявява издаването ѝ, съответно – за осъществяване преценката дали ли е това основание по аргумент от чл. 24, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 11 ЗЧРБ.

Административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на които е формирал и своите правни изводи, още при издаване на административния акт. Във формуляра съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим не е цитиран какъвто и да е било конкретен документ от административната преписка с дата, номер и издател, в който да се твърди конкретната фактическа обстановка, мотивирала органа да обективира отказа си за издаване на виза. Недопустимо е осъществилата се фактическа обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно фактите и обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът всъщност осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и същият не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ. Чрез обсъждане на писмените доказателства съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретното решение /отказ за издаване на виза/ и съответно да организира адекватно защитата си, а съда - да извърши съдебен контрол за законосъобразност.

Липсата на мотиви предпоставя извода за нарушение на производствените правила, от категорията на съществените, като води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/ на лицето заявител, съответно до отмяна на постановения отказ съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК. Липсата на мотиви пречатства преценката издаден ли актът в съответствие с материалния закон и неговата цел.

Извод: съдът приема акта за незаконосъобразен, поради което жалбата на ДРИТАН СИНА следва да бъде уважена като основателна.

Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно

чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да посочи конкретните факти и обстоятелства, подкрепени с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, като съобрази представените от заявителя приложения към заявлението по чл. 24, ал. 1, т. 2 ЗЧРБ за издаване на виза относно регистрираното в Република България негово собствено дружество и предостави възможност на заявителя да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването на изискванията за издаване на виза /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, така че заявителят да разбере причините, поради които му се отказва издаването на виза, вкл. ако отказът е по чл. 10, ал. 1, т. 11 ЗЧРБ, да го мотивира относно лицето, което е посочил като субект на релевантното съгласно цитираната разпоредба деяние, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективизиран отказът.

В този смисъл са и други решения на Административен съд София-град, постановени по адм. дела № 5402/2024 г. и № 3526/2024 г.

Разноски:

С оглед изхода от спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени разноски в общ размер от 1010 лева, представляващи държавна такса и адвокатско възнаграждение, уговорено и платено в брой съгласно представен договор за правна защита и съдействие. Разноските следва да бъдат заплатени от Министерство на външните работи – юридическото лице, в структурата на което е органът, издател на оспорения в настоящото съдебно производство акт, по аргумент от § 1, т. 6 ДР АПК.

Така мотивиран, Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Отказ за издаване на виза „D“ № TIA24000213V, обективизиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, издаден на 07.05.2025 г. от Първи секретар, Завеждащ Консулска служба в Посолството на Република България в [населено място], А..

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по заявлението от 03.12.2024 г., подадено от ДРИТАН СИНА, гражданин на А., [дата на раждане] , за издаване на виза за дългосрочно пребиваване вид „D“ в едномесечен срок от влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на ДРИТАН СИНА, гражданин на А., [дата на раждане] , сумата в размер на 1010 лева, представляваща направените по делото разноски.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България, чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: